SODBA SODIŠČA (prvi senat)
z dne 6. oktobra 2005*

V zadevi C-9/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo le Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) z odločbo z dne 23. decembra 2003, ki je prispela na Sodišče 12. januarja 2004, v kazenskem postopku proti

Geharo BV,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, K. Lenaerts (poročevalec), N. Colneric, sodnica, M. K. Schiemann in E. Levits, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Léger,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: nizozemščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Geharo BV C. J. van Bavel in R. Bosman, odvetnika,

— za grško vlado M. Apessos, M. Papida in M. Tassopoulou, zastopniki,

— za nizozemsko vlado J. van Bakel in H. Sevenster, zastopnika,

— za finsko vlado T. Pynnä, zastopnica,

— za švedsko vlado A. Kruse in K. Norman, zastopnika,

— za Komisijo Evropskih skupnosti F. Simonetti in R. Troosters, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 14. julija 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Priloge II, naslov II, točka 3, k Direktivi Sveta 88/378/EGS z dne 3. maja 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z varnostjo igrač (UL L 187, str. 1) in člena 1 Direktive Sveta 91/338/EGS z dne 18. junija 1991 o deseti spremembi Direktive 76/769/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (UL L 186, str. 59).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka, ki se je začel pred Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) proti Geharo BV (v nadaljevanju: Geharo) zaradi posesti zalog igrač z vsebnostjo kadmija, ki je presegala najvišjo vrednost, dovoljeno v nizozemski zakonodaji.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Direktiva 88/378 želi po eni strani z usklajenimi standardi, kar zadeva pogoje za varnost igrač, odstraniti ovire za trgovanje med državami članicami in po drugi strani zagotoviti učinkovito varstvo potrošnikov, predvsem otrok, pred tveganjem, povezanim z uporabo teh igrač.

4 Zato člen 2(1) te direktive določa, da se „[i]grače [...] sme dati na trg samo, če ne ogrožajo varnosti in/ali zdravja uporabnikov ali tretjih oseb ob njihovi namenski ali predvidljivi uporabi, ob upoštevanju običajnega obnašanja otrok."

5 Člen 3 te direktive določa, da „[d]ržave članice storijo vse potrebno za zagotovitev, da igrače ne morejo priti na trg, če ne izpolnjujejo temeljnih varnostnih zahtev iz Priloge II."

6 Priloga II, naslovljena „Temeljne varnostne zahteve za igrače" v naslovu II, točka 3, 1, določa:

„Igrače morajo biti oblikovane in izdelane tako, da [...] ne predstavljajo nevarnosti za zdravje ali tveganja telesnih poškodb ob zaužitju, vdihavanju ali stiku s kožo, sluznico ali očmi.

V vsakem primeru morajo biti skladne z ustrezno zakonodajo Skupnosti v zvezi z določenimi kategorijami proizvodov ali prepovedjo, omejitvijo ali označevanjem določenih nevarnih snovi in pripravkov."

7 Naslov II, točka 3, 2, te priloge določa:

„Zlasti, da bi zaščitili zdravje otrok, biološka razpoložljivost, ki izhaja iz uporabe igrač, na dan ne sme preseči naslednjih ravni:

[...]

0,6 [mikro]grama za kadmij,

[...]

ali drugih takih vrednosti, ki so lahko predpisane v zakonodaji Skupnosti za te ali druge snovi na podlagi znanstvenih dognanj.

Biološka razpoložljivost teh snovi je topljiv izvleček, ki je toksikološko značilen."

8 Člen 1(1) Direktive Sveta 76/769/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov (UL L 262, str. 201) določa:

„Brez poseganja v uporabo drugih ustreznih predpisov Skupnosti ta direktiva obravnava omejitev trženja in uporabe nevarnih snovi in pripravkov iz seznama v prilogi v državah članicah Skupnosti."

9 Direktiva 76/769 je bila spremenjena predvsem z Direktivo 91/338, ki je po eni strani zajela usklajevanje nacionalnih pravil o dajanju na trg in uporabi proizvodov, ki vsebujejo kadmij, in po drugi strani boj proti onesnaževanju okolja s kadmijem ter varovanje zdravja ljudi.

10 Člen 1 Direktive 91/338 določa:

„Priloga I k Direktivi 76/769/EGS se spremeni v skladu s prilogo k tej direktivi. Nove določbe se ne uporabljajo za izdelke, ki vsebujejo kadmij in so že urejeni z zakonodajo Skupnosti."

11 Sprememba, ki jo je prinesla Direktiva 91/338 k Prilogi I k Direktivi 76/769, je v tem, da je bila vstavljena nova točka 24, ki za določeno število proizvodov našteva tri vrste uporabe kadmija in njegovih spojin – kot barvil, kot stabilizatorjev in za prevleke –, katerih uporabo ureja.

12 Na podlagi točke 24, 1.1, se končni izdelki in komponente izdelkov, izdelani iz snovi in pripravkov, navedenih v isti točki, ki so obarvani s kadmijem, ne smejo dajati v promet, če vsebnost kadmija presega 0,01 masnih odstotkov v plastičnem materialu.

Nacionalna ureditev

13 Odlok o igračah, ki je bil sprejet za izvedbo zakona o blagu (Warenwetbesluit Speelgoed) z dne 29. maja 1991 (Stb. 1991, št. 269), je bil sprejet za prenos Direktive 88/378. Odstavek 11 priloge II tega odloka določa predpise v zvezi z varnostjo igrač, ki vsebujejo nevarne snovi in pripravke, in omejuje biološko razpoložljivost kadmija na 0,6 mikrograma na dan.

14 Med nastankom inkriminiranih dejstev je odlok o kadmiju, sprejet za izvedbo zakona o okolju nevarnim snovem (Cadmiumbesluit Wet Milieugevaarlijke Stoffen) z dne 12. oktobra 1990 (Stb. 1990, št. 538), za prenos direktiv 76/769 in 91/338, v členu 2(1) prepovedoval izdelavo, uvoz na Nizozemsko, dajanje na voljo tretjim oziroma posedovanje trgovskih zalog proizvodov, ki vsebujejo kadmij.

15 V skladu s členom 1 odloka o kadmiju so kot proizvodi, ki vsebujejo kadmij, opredeljeni predvsem „proizvodi, v katerih se kadmij uporablja kot stabilizator, pigment ali prevleka, kot tudi proizvodi, v katerih so vgrajene umetne snovi oziroma barvila, v katerih je vrednost kadmija višja od 50 mg/kg".

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

16 V okviru nadzora Inspectie Gezondheidsbescherming Waren en Veterinaire zaken (inšpekcija za varovanje zdravja za blago in veterinarske proizvode), opravljenega februarja 1999, se je izkazalo, da ima Geharo v posesti zalogo igrač, v katerih vrednost kadmija presega 100 mg/kg.

17 Ta družba je bila po tem, ko je bila na prvi stopnji oproščena obtožbe, po pritožbi obsojena za kršitev odloka o kadmiju.

18 Geharo se je pritožil in trdil, da je uporaba navedenega odloka v nasprotju z direktivami Skupnosti. V zvezi s tem je navedel, da Direktiva 88/378 vsebuje posebna pravila v zvezi s kadmijem, povzeta v odloku o igračah, ki naj bi jih zadevne igrače upoštevale. Ker se Direktiva 91/338 na podlagi prvega člena, drugi stavek, ne

uporablja za proizvode, ki vsebujejo kadmij in so že zajeti z zakonodajo Skupnosti, se ta direktiva, katere pravila je povzel odlok o kadmiju, za zadevne igrače ne uporablja.

19 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali drugi odstavek člena 1 Direktive [91/338] preprečuje, da bi se pravila, določena v tej direktivi, kar zadeva vsebnost kadmija v (končnih) proizvodih in komponentah proizvodov, zajetih v prilogi k tej direktivi, uporabljala za igrače v smislu Direktive [88/378]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

20 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem sprašuje, ali je treba člen 1 Direktive 91/338 razlagati tako, da nasprotuje temu, da bi se v njej določena prepoved trženja proizvodov, ki vsebujejo kadmij, ki presega dovoljeni maksimum, uporabljala za igrače, za katere velja Direktiva 88/378.

21 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da Direktiva 88/378 in Direktiva 91/338 določata pravila o vsebnosti kadmija. Kljub temu so ta pravila različna in ustrezajo različnim ciljem.

22 Tako kot je poudaril generalni pravobranilec v točkah od 39 do 42 sklepnih predlogov, se največja vsebnost kadmija, 0,01 masnega odstotka v plastičnem materialu, uvedena v Direktivo 76/769 s Prilogo I k Direktivi 91/338 za proizvode, barvane na osnovi kadmija, nanaša na največjo količino kadmija, ki ga lahko določen proizvod vsebuje, medtem ko se pravilo o 0,6 mikrograma biološke razpoložljivosti, opredeljeno v naslovu II, točka 3, 2, Priloge II k Direktivi 88/378, nanaša na zmožnost snovi, v tem primeru kadmija, da se raztopi in jo organizem vpije.

23 Dejstvo, da se pravila, določena z direktivama 88/378 in 91/338, opredeljujejo glede na različne referenčne vrednosti, pojasnjujejo različni cilji teh direktiv. Pravzaprav želi Direktiva 88/378 z določitvijo meje biološke razpoložljivosti kadmija na dan zavarovati uporabnika igrač pred tveganjem, povezanim s kemijskimi lastnostmi proizvoda pri uporabi, medtem ko spada Direktiva 91/338 s tem, da omejuje količino kadmija v proizvodu, v politiko varovanja ljudi pred širjenjem kadmija v okolje na splošno.

24 Glede na vsebino in različne cilje navedenih pravil uporaba količinske omejitve kadmija, kot je določena v Direktivi 91/338, za igrače, za katere se uporablja Direktiva 88/378, ni nezdružljiva z uporabo omejitve biološke razpoložljivosti, določene v Direktivi 88/378, za iste igrače.

25 Zaradi člena 1 Direktive 91/338, v skladu s katerim se določbe, uvedene s to direktivo, ne uporabljajo za izdelke, ki vsebujejo kadmij in so že urejeni z zakonodajo Skupnosti, ta sklep ni vprašljiv.

26 Pravzaprav določb, ki jih je uvedla Direktiva 91/338, ni mogoče razumeti v tem smislu, da nasprotujejo vsaki kumulativni uporabi pravil, ki urejajo vsebnost kadmija. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je namen te direktive v Prilogo I k Direktivi 76/769 uvesti določena pravila v zvezi s kadmijem. Sicer pa Direktiva 91/338 ni spremenila prvega odstavka člena 1 Direktive 76/769, na podlagi katerega se omejitve, uvedene za dajanje na trg in za uporabo nevarnih snovi in pripravkov, naštetih v tej prilogi, uporabljajo ne glede na uporabo drugih določb skupnosti na tem področju.

27 Ob upoštevanju njihove dopolnilne narave uporaba omejitve biološke razpoložljivosti, določene z Direktivo 88/378, za igrače ne izključuje, da bi se za iste igrače uporabljala maksimalna raven kadmija, določena pozneje z Direktivo 91/338.

28 Kumulativna uporaba njenih pravil in drugih upoštevnih pravil je predvidena že v Direktivi 88/378. Pravzaprav je v njeni Prilogi II, naslov II, točka 3, 1, določeno, da morajo biti igrače v skladu z ustrezno zakonodajo Skupnosti, ki se nanaša na določene proizvode oziroma zajema prepovedi, omejitve oziroma označevanje določenih nevarnih snovi in pripravkov.

29 Na to vprašanje je treba torej odgovoriti, da se člen 1, drugi stavek, Direktive 91/338 razlaga tako, da ne nasprotuje temu, da bi se v tej direktivi določena prepoved trženja proizvodov, ki vsebujejo kadmij, ki presega dovoljeni maksimum, uporabljala za igrače, za katere velja Direktiva 88/378.

Stroški

30 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 1, drugi stavek, Direktive Sveta 91/338/EGS z dne 18. junija 1991 o deseti spremembi Direktive 76/769/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi se v tej direktivi določena prepoved trženja proizvodov, ki vsebujejo kadmij, ki presega dovoljeni maksimum, uporabljala za igrače, za katere velja Direktiva Sveta 88/378/EGS z dne 3. maja 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z varnostjo igrač (88/378/EGS).

Podpisi